

Japonsko-kitajska vojna.

Kako bi se radi Japonci izmotali iz neprilik pri Šangaju?

Za posest Šangaja se vršijo neprestano najsrdečiji boji z vsemi vrstami orožja na kopnem, iz zraka in iz topov japonskih vojnih ladij. Junaški kitajski branilci Šangaja so doslej odbili vse japonske še tako pogoste ter najbolj srdite napade. Japonska letala in topništvo sta porušila in tako rekoč zbrisala s površja večino šangajskih predmestij in precej večjih ter važnejših poslopij v Šangaju samem. Japonci so žrtvovali za neštete izjalovljene napade tisoče in tisoče vojaštva. Kljub tolikemu opustošenju in zgubam pa je japonski uspeh za končno zasedbo Šangaja doslej velika ničla. Japonci sami priznavajo, kako huda jim prede v bojih za Šangaj. Ker se ne morejo dokopati pri Šangaju do uspehov z orožjem, bi se radi s pomočjo spletk. Po vesteh, katere so japonski agenti raznesli po Ameriki, bi bila Japonska pripravljena, da umakne vojaštvo iz področja Šangaja. Pogoj za umik je premirje s Kitajsko. V tej zadevi bi naj posredovala ena izmed držav, ki je članica Zveze narodov. Japonska pa bi seve obdržala v svojih rokah in posesti pet na severnem Kitajskem zasedenih pokrajin. Šangaj bi celo čisto izpraznila, ako bi ji bilo priznано, da je bila ona izzvana na vojno od Kitajske!

Japonski letalci izzivajo pred Šangajem Angleže

Enkrat je že japonski letalec s kroglo iz strojnice obstrelil angleškega poslanika na vožnji iz Šangaja v Nanking. 12. oktobra so pa japonski letalci južno od Šangaja ponovno izzivali Angleže. Angleške diplomatske ali poslaniške oblasti so Japonce v naprej obvestile, da bodo trije avtomobili angleškega poslaništva v Nankingu krenili proti Šangaju z angleškim letalskim podporočnikom Merreyem ter s tremi drugimi angleškimi državljani. Ko so bili avtomobili že v bližini Šangaja, so dohiteli avto sovjetskega poslaništva, ki se je zaradi pokvarjenja v motorju ustavil. Podporočnik Merrey je zato tajnika ruskega poslaništva v Nankingu povabil, naj prisede v njegov voz. Avtomobili so že krenili dalje proti Šangaju, ko so se nad njimi nenadoma pojavila japonska letala, ki so se spustila nizko nad nje. Prvo letalo ni streljalo, drugi dve pa sta pričeli s strojnimi obstreljevatimi vozove. Angleži so se ustavili in podporočnik Merrey je skočil iz avtomobila, da bi Japonci po njegovi uniformi spoznali, da pripadajo avtomobili tuji sili. Na avtomobilih so plapolale tudi angleške zastave. K sreči človeških žrtev ni bilo, pač pa so bili vozovi nekoliko poškodovani. Radi opisanega ponovnega napada so Angleži ostro protestirali po svojem zastopniku v japonski prestolici v Tokiju. Japonski zunanji minister je v imenu japonske vlade obžaloval ta napad, a obenem objavil uradno poročilo, da na angleških avtomobilih ni bilo zastavic in so vozili Angleži po nedogovorjeni poti.

Japonska prodiranja na severu

Po poročilih s severne fronte se v kratkem pričakuje popolna zasedba pokrajine Šansi. Japonci naglo prodirajo vzdolž

železniške proge Peking—Hankov. Kitajci pripravljajo močne obrambne postojanke na severu pokrajine Honan, kjer zbirajo močne čete. Japonska kvantunska vojska, ki je na delu v Notranji Mongoliji, prodira sedaj iz treh smeri z vso naglico proti glavnemu mestu te dežele Sujuanu. Razdelila se je v tri kolone. Ena je prodrila od Kalgana vzdolž Velikega zidu in prodira sedaj od severa proti Sujuanu. Ta kolona je zavzela važno trgovsko središče Vukman. Druga kolona se bliža mongolskemu glavnemu mestu neposredno od zapa-

Žepne svetilke

izdeluje edino domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb, Koturaška 69

da, tretja pa prodira proti njemu iz pokrajine Šansi. Sujuan bo sigurno prav kmalu v japonskih rokah.

Iz nasprotnega tabora.

Piskerčke k ognju. JNS se na vse kripilje trudi, da bi primaknila svoje piskerčke k ognju. Najljubše bi ji kajpada bilo, ako bi se ji posrečilo, da bi ne svoje lončke, marveč svoje lonce — zahteve JNS so namreč velike in globoke — postavila k vladinemu ognju. Opozicija pomenja prazne lonce, postavljene na hladno. Od praznih loncev pa JNS ne more živeti. Gospodje, ki se gibljejo na višinah JNS, niso vajeni živeti življenje krščanskega samozatajevanja. Teško je tudi gotovim časnikom, ki so bili navajeni zobati iz vladinih jasel, živeti življenje odpovedi in stroge diete. Vsled tega se ne smemo čuditi, da dela JNS neprestano poskuse, kako bi se ji posrečilo, da bi prišla na vlado. Če bi ne dobila cele vlade, bi se zadovoljila tudi z delčkom. Pa se je tudi ta njen poskus nedavno povse izjalovil. JNS smola in nesreča je tem večja, ker ni samo Beograd, marveč tudi Zagreb odklonil JNS piskre. K zagrebškemu sporazumu, sklenjenemu med dr. Mačkom in zedinjeno opozicijo, JNS ni imela dostopa. Zato se JNSarji s strahom sprašujejo: Kam bomo primaknili svoje lonce? Ob praznih loncih nam preti smrt in pogin.

Druga hotel, pa je sebe zadel. To se je pripetilo sporazumaškemu voditelju g. Vaclavu Wilderju, ki je po pokolenju Čehoslovak, po svojem poklicu pa včasih hrvaški včasih jugoslovanski politik. Po zaključku sporazuma med Seljačko-demokratsko koalicijo (dr. Maček in Vaclav Wilder) in združeno opozicijo je g. Wil-

der dal o Slovencih to-le izjavo: »Vi Slovenci vodite sebično politiko in se potegujete samo za oblast.« Takemu očitku se moramo čuditi. Saj smo Slovenci v Jugoslaviji državni narod, ki mu pripada oblast. Nimamo preveč, marveč premalo oblasti! Če bi se nam Slovincem priznalo in dalo več oblasti, ki ne bilo več treba sklepati sporazumov o rešitvi hrvatskega vprašanja. Na šprogram bi bil temu vprašanju pomagal do pravilne in dejanske rešitve. Kakor marsikje drugod, je imel g. Wilder tudi pri tej izjavi smolo. Nas je hotel zadel, pa je zadel svoje sporazumaše. Besedilo sklenjenega sporazuma namreč dokazuje, da mu je prvi in pristni namen ne rešitev hrvatskega vprašanja, marveč potegovanje za oblast. O bistvu in rešenju hrvatskega vprašanja ni namreč v sporazumu besedice, veliko besed pa je o tem, naj se da sporazumašem (hrvatsko-srbijanski opoziciji) vlada v roke.

JNS je imela sejo vodstva v Beogradu. Te seje, ki se je vršila 17. oktobra pod predsedstvom Pere Živkovića, se je tudi udeležila skupina JNS poslancev in senatorjev. O seji je bilo izdano poročilo, ki poudarja, da se je izvršni odbor JNS pečal s političnim položajem in z raznimi vprašanji. Ali se je pečal tudi s sporazumom med dr. Mačkom in srbsko opozicijo in kako o njem sodi, tega noče zaupati javnosti. Se pač ravna po načelu, da je dobro imeti dve železi v ognju.

Duhovnike iz šol. Nemški narodni socializem ne neha poudarjati, da mu je ena glavnih nalog boj zoper boljševizem. Ako nemško-nacionalni mogotci smatrajo ta boj kot osvajalno akcijo na ruskem državnem ozemlju, čigar deli naj bi postali žrtev vsenemške osvajalnosti, jim je verjeti, da imajo take cilje. Če pa se misli na boj, ki bi naj se bojeval in izbojeval na socialnem in kulturnem polju, je treba ugotoviti, da nemški narodni socializem tega boja pravilno ne vodi. Boljševizem stoji in pade s svojim programom. Kdor hoče boljševizem premagati, ga ne more s sličnim, marveč z nasprotnim programom. Proti programu boljševiške materialistič-

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo en dinar

ne dušo zanikajoče morale je treba postaviti krščansko moralo. Proti boljševiški brezbožnosti je treba uveljaviti program krščanske obnove. Nemški narodni socializem pa dela bistveno isto, kar del boljševizem: širi germansko (nemško) poganstvo, ki je po svojem pravem bistvu brezboštvo. Ker mu je na tej »obnovitveni« poti nasprotna krščanska, osobito katoliška vera in cerkev, jo pritiska in proganja, da bi ne samo omejil, marveč povse onemogočil njeno delovanje in vplivanje na ljudstvo, zlasti na mladino. Katoliško duhovščino je že izgnal iz vseh mladinskih organizacij. Sedaj jo je tudi začel izganjati iz šol. To razkristjanjenje šol hoče izvesti po posameznih pokrajinah. Prvo je prišlo na vrsto Porenje, kjer so katoliškim duhovnikom prepovedali poučevanje veronauka v šolah. Sledila je berlinska katoliška škofija, kakor to dokazuje najnovejše pastirsko pismo berlinskega škofa. Sledile bodo druge pokrajine. Z razkristjanjenjem šol in vse mladinske vzgoje pa se ne pobija boljševizem, marveč se mu pot pripravlja, odnos-